

JAARVERSLAG 2018

Voedselbank Walcheren

INHOUD JAARVERSLAG 2018

VOORWOORD

BESTUURLIJKE, ORGANISATORISCHE, LOGISTIEKE EN ADMINISTRATIEVE ZAKEN

- I. Doelstelling stichting
- II. Samenstelling bestuur
- III. Vrijwilligers/organisatie
- IV. Communicatiebeleid
- V. Kascommissie
- VI. Ontwikkelingen in klantenbestand
- VII. Leefgeldnormen voor toekenning voedselpakket
- VIII. Erkende hulpverlenende instanties
- IX. Inzameling voedingsmiddelen
- X. Voedselveiligheid
- XI. Huisvesting
- XII. Landelijke vereniging van voedselbanken VBN
- XIII. Samenwerking in regio Brabant-Zeeland
- XIV. Samenwerking Zeeuwse voedselbanken

FINANCIËLE BESCHOUWINGEN BIJ JAARREKENING

- XV. Resultaat jaarrekening
- XVI. Gemeentelijke subsidies
- XVII. Financiële steun private sector
- XVIII. Meerjarenbegroting 2018-2023

Foto's: Jan Geldhof

VOORWOORD

Middelburg, 12 mei 2019

Geachte lezer,

Met genoegen bieden wij u hierbij het jaarverslag 2018 aan van de Stichting Voedselbank Walcheren. In dit jaarverslag geven wij u relevante informatie en wetenswaardigheden betreffende het functioneren van onze Voedselbank. Naast financiële en organisatorische gegevens, bieden wij u een inkijkje in de zeer uiteenlopende werkzaamheden van onze vrijwilligers.

Voedselbank Walcheren is aangesloten bij Voedselbanken Nederland, welke gevormd wordt door 169 voedselbanken. Samen helpen we hen die het 't hardst nodig hebben tijdelijk met voedselpakketten. Bedrijven, instellingen, overheden, kerken, scholen en particulieren helpen ons hierbij. Met geld, met eten, met hun diensten. Zo bestrijden we samen armoede. En zorgen we ook dat voedseloverschotten verdwijnen en het milieu minder wordt belast.

Daarnaast maken we deel uit van de regio Brabant-Zeeland, met als distributiecentrum Tilburg. Onze chauffeurs rijden iedere week minstens één keer naar Tilburg om levensmiddelen op te halen, die een aanvulling zijn op de producten die we vanuit onze eigen lokale regio mogen ontvangen. Voedselbank Walcheren fungeert daarbij als distributiepunt voor de overige Zeeuwse voedselbanken (Zeeuws-Vlaanderen, de Bevelanden, Schouwen-Duiveland).

Iedere week opnieuw maakt een grote groep zeer gedreven vrijwilligers het mogelijk dat onze cliënten een pakket met levensmiddelen ontvangen. Het is dankzij hun enorme gedrevenheid en inzet, dat we kunnen blijven werken aan het nastreven van onze doelstellingen.

Namens het bestuur van de Stichting Voedselbank Walcheren, wil ik dan ook iedereen die op enigerlei wijze betrokken is bij de Voedselbank Walcheren, danken voor hun medewerking in 2018.

Namens het bestuur van de Stichting Voedselbank Walcheren,

Emmy de Kraker-Pauw, voorzitter

BESTUURLIJKE, ORGANISATORISCHE EN INHOUDELIJKE ZAKEN

I. Doelstelling stichting

Op 12 november 2004 werd de Stichting Voedselbank Walcheren opgericht. Statutair is zij gevestigd in Middelburg. Sinds de oprichting zijn de statuten eenmaal gewijzigd, namelijk op 23 november 2011 ten overstaan van notaris mr. M.P.J. Heuvelmans te Vlissingen.

De doelstelling van de stichting is het tegengaan van (verborgen) armoede en van verspilling in Nederland en in het bijzonder in de regio Walcheren.

De stichting probeert dit doel o.a. te bereiken door:

- a. actief te participeren in het netwerk van voedselbanken in Nederland;
- b. het inzamelen van kosteloos ter beschikking gestelde levensmiddelen om deze - eveneens kosteloos - uit te delen aan personen die onvoldoende middelen hebben om in hun levensonderhoud te voorzien dan wel aan organisaties die deze personen ondersteunen.

De financiële middelen om dit doel te bereiken worden gevormd door subsidies, giften, legaten en andere baten.

Het bestuur is bevoegd de stichting te ontbinden. Wat in dat geval na voldoening van de schuldeisers aan vermogen overblijft moet volgens artikel 10, lid 5 van de statuten worden besteed overeenkomstig het doel van de stichting, tenzij het bestuur besluit hieraan een andere bestemming te geven. Resterend er daarna nog een overschot dan moet dat volgens lid 7 van dit artikel worden uitgekeerd aan de Stichting Voedselbanken Nederland. Voorwaarde hierbij is wel dat deze stichting, die in 2013 is omgevormd tot de Vereniging van Nederlandse Voedselbanken (VBN), op dat moment door de fiscus nog is erkend als algemeen nut beogende instelling (ANBI-status). Als dat laatste niet het geval is moet het overschot uitgekeerd worden aan een andere ANBI-instelling die werkzaam is in het algemeen of sociaal belang.

II. Samenstelling bestuur

Volgens de statuten moet het bestuur uit minimaal 5 leden bestaan. Het bestuur mag een bestuurslid voor een termijn van ten hoogste 3 jaar benoemen, zij het dat dit lid na afloop van zijn benoemingstermijn terstond herbenoembaar is. En verder is in de statuten de eis opgenomen dat ten minste 2 bestuursleden werkzaam dan wel woonachtig moeten zijn in de regio Walcheren.

De samenstelling van het bestuur zag er per 31 december 2018 als volgt uit:

<u>Naam</u>	<u>Functie</u>	<u>Datum (her)benoeming</u>	<u>Datum aftreden</u>
mevr. E. de Kraker-Pauw te Middelburg	voorzitter	Benoemd per 1-1-2009 Herbenoemd per 1-1-2012, per 1-1-2015 en per 1-1-2018	1-1-2021
Mevr. M.W.H. Hersmis te Middelburg	secretaris	Benoemd per 1-5-2018	01-05-2020
dhr. J.D. Moerland te Arnhem	penningmeester	Benoemd per 9-11-2010. Herbenoemd per 9-11-2013 en per 9-11-2016	9-11-2019
Mevr. N. Faase – 't Gilde te Middelburg	algemeen lid	Benoemd per 01-07-2018	01-07-2020
mevr. T. Heijboer-Vuić te Middelburg	algemeen lid	Benoemd per 1-3-2016 en per 1-3-2019	1-3-2022

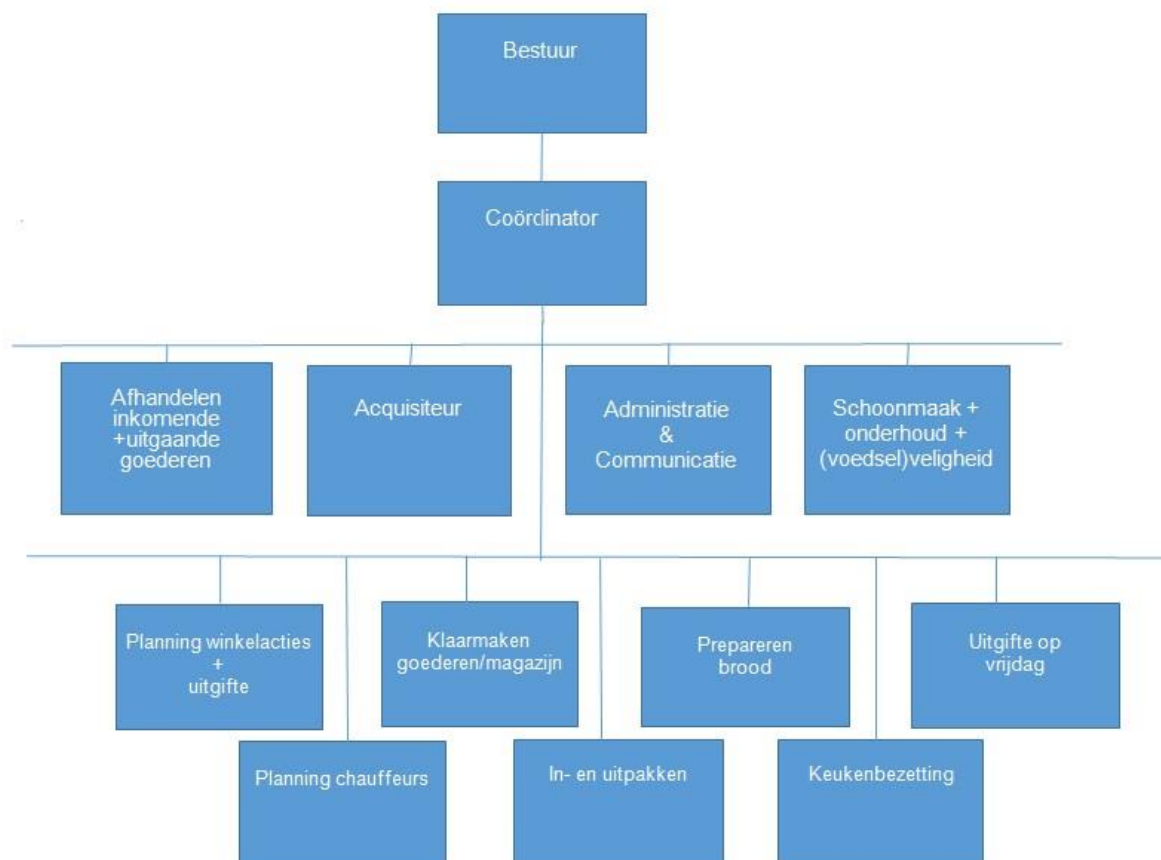
Voor hun werkzaamheden ontvingen de bestuursleden geen beloning.

III. Vrijwilligers/organisatie

Ook dit verslagjaar kon aan onze klanten weer wekelijks een voedselpakket worden uitgereikt. Dat dit kon plaatsvinden heeft natuurlijk in de eerste plaats te maken met de bereidheid van bedrijven - voldoende - voedingsmiddelen ter beschikking te stellen. Maar daarnaast was voor het wekelijks kunnen uitreiken van deze voedingsmiddelen het werk van onze vrijwilligers onmisbaar; de route die moet worden afgelegd om het aangeboden voedsel bij onze klanten te kunnen brengen vergt namelijk de inzet van velen. Want er zijn o.a. vrijwilligers nodig die:

- bedrijven benaderen met verzoeken tot beschikbaarstelling van producten;
- de producten bij bedrijven ophalen en vervoeren naar de Voedselbank;
- de binnengekomen producten sorteren en opslaan in rekken, koel- of vriescontainers;
- de producten die wekelijks worden uitgereikt vooraf selecteren en klaarzetten;
- helpen bij de wekelijkse voedseluitdeling.

Om alles goed te laten verlopen en op elkaar af te stemmen zijn overleg over en coördinatie van de werkzaamheden essentieel. Onder eindverantwoordelijkheid van het bestuur is daarom de dagelijkse leiding bij de uitvoering van het werk toevertrouwd aan een algemeen coördinator. Schematisch voorgesteld ziet de organisatie bij onze Voedselbank er als volgt uit:

Op 31 december 2018 waren bij de Voedselbank, inclusief de bestuursleden, in totaal 69 (77) vrijwilligers betrokken, waarvan 34 (35) mannen en 35 (42) vrouwen.

Deze 68 personen waren afkomstig uit de volgende gemeenten:

Middelburg: 48 (49)

Vlissingen: 11 (13)

Veere: 9 (14)

van elders: 1 (1)

De tussen () geplaatste aantallen hebben betrekking op de toestand per 31 december 2018

Wij hechten er ook aan om via dit jaarverslag onze vrijwilligers te bedanken voor al het werk dat zij in 2018 hebben verricht om handen en voeten te geven aan het realiseren van de doelstellingen van de Voedselbank. Als bestuur valt het ons telkens weer op met hoeveel inzet, passie en enthousiasme onze vrijwilligers bereid zijn en blijven zich voor de klanten van de Voedselbank in te zetten. Belangeloos bovendien want tegenover het verrichte werk staat geen enkele beloning in geld of goederen; alleen in daarvoor in aanmerking komende gevallen worden voor de Voedselbank gemaakte onkosten vergoed.

De meeste vacatures die dit jaar ontstonden zijn gelukkig weer redelijk snel vervuld kunnen worden. We leiden hieruit af dat het werken bij de Voedselbank blijkbaar nog steeds interessant en aantrekkelijk wordt gevonden. Wel vraagt de vervulling van sommige vacatures iets meer tijd, met name als het gaat om meer specifieke functies. Zo was de in 2018 ontstane vacatures van Medewerkers Communicatie op het einde van dit verslagjaar nog niet vervuld.

IV. Communicatiebeleid

Een goede behartiging van de interne en externe communicatie is van levensbelang voor een bedrijf of organisatie en vereist permanente aandacht. Dat geldt in elk geval voor de Voedselbank, omdat we voor de uitvoering van het werk volledig afhankelijk zijn van de bereidheid van mensen, bedrijven en organisaties om tijd, goederen en geld om niet beschikbaar te stellen. Al vanaf de start van de Voedselbank in 2004 is het instrument van de communicatie dan ook ingezet om voor het werk van de Voedselbank in de samenleving draagvlak te creëren. Helaas moeten we constateren dat het afgelopen jaar een afname van vrijwilligers snel toeneemt en dat nieuwe vrijwilligers moeilijk te werven zijn.

Vele bedrijven stellen nog steeds ruimhartig voedingsmiddelen beschikbaar en zowel vanuit de private als publieke sector is er financiële ondersteuning. En daarnaast heeft het onze voortdurende aandacht dat we als Voedselbank alle mensen bereiken die in aanmerking komen voor een wekelijks voedselpakket

Desondanks blijft het noodzakelijk kritisch te blijven kijken naar de interne en externe communicatiemiddelen die worden ingezet. Veranderende omstandigheden, nieuwe ontwikkelingen en nieuwe inzichten kunnen het noodzakelijk maken op strategisch, tactisch en operationeel niveau het communicatiebeleid en de in te zetten communicatiemiddelen aan te passen of te intensiveren. Als voorbeeld van een veranderende omstandigheid noemen we hier het feit dat de ontvangen financiële steun de uitgaven niet meer dekt en nu al 2 jaar op rij een aanzienlijk exploitatietekort tot gevolg heeft. Om die ontwikkeling te keren zal bijvoorbeeld de private sector de komende jaren intensiever benaderd moeten gaan worden.

De ontwikkelingen in de afgelopen jaren hebben aangetoond dat een goed intern en extern communicatiebeleid van steeds grotere betekenis is geworden voor onze organisatie.

Afgelopen jaar hebben we dankzij het Cooperatiefonds van de Rabobank en de sponsoren NedBase en Lievens Communicatie de website kunnen realiseren. Het resultaat een prachtige website waar we meer resultaat mee kunnen behalen, met name om sponsoren meer te betrekken bij het ondersteunen van de Voedselbank Walcheren. Daarnaast is het ook een middel om vrijwilligers te benaderen en stimuleren om vrijwilligerswerk bij de Voedselbank Walcheren te doen. Samen met verschillende service-clubs zijn we drukdoende om activiteiten op te zetten en verzamelen van financiële middelen.

Eindelijk kunnen we ook de eerste stappen maken naar gerichte promotie. Inmiddels hebben we 2 social mediakanalen heropent, zijnde LinkedIn en Facebook. Deze social mediakanalen zullen ingezet worden om verschillende (sponsor)acties op te zetten. De volgende stap is het opzetten van goede en gedegen sponsorpakketten met verschillende mogelijkheden voor de sponsoren. Hiervoor onderzoeken we nu een aantal contracten om de sponsoren een stukje professionaliteit te bieden en daarnaast biedt dit ons enige houvast voor gestructureerde geldstromen.

Tevens willen we scholen meer betrekken bij donateursacties. Het plan van aanpak hiervoor verwachten we medio 2020 te kunnen presenteren aan het bestuur. Bewustwording binnen alle lagen van de maatschappij is van groot belang. Daar willen we ons de komende jaren meer op gaan richten. Onze acties in het verleden waren meer gericht op ad-hoc acties. Waar we naar streven zijn gestructureerde acties met bijbehorende protocollen jaar in, jaar uit. De protocollen moeten ons een stukje financiële onafhankelijkheid bezorgen.

We zijn nog op zoek naar geschikte teamleden die al deze plannen kunnen opstarten, opzetten, begeleiden en beheren. Het is echter gebleken dat het werven van vrijwilligers met een hogere opleiding niet zo makkelijk is als dat we initieel hebben gedacht. We blijven echter doorzetten om de juiste teamleden hiervoor aan te trekken.

Tot slot willen we 2 ambassadeurs aanstellen voor de Voedselbank. Ook dit lijkt ons een geschikt instrument om de bekendheid in en de betrokkenheid van de samenleving bij de Voedselbank te vergroten. De 2 ambassadeurs zijn personen die de Voedselbank een warm hart toedragen, bereid zijn zich belangeloos in te zetten en die vanuit hun functie de mogelijkheid hebben de Voedselbank bij een groot publiek onder de aandacht te brengen en te promoten.

V.Kascommissie

Ter bevordering van de transparantie functioneert een kascommissie. De taak van de commissie is de rechtmatigheid van de uitgaven te beoordelen aan de hand van de door de penningmeester opgestelde ontwerp-jaarrekening en daarover vervolgens aan ons bestuur te rapporteren.

Voor de samenstelling van de commissie gelden de volgende uitgangspunten:

1. de commissie bestaat uit 2 leden;
2. de leden worden door het bestuur benoemd telkens voor een periode van maximaal 3 jaar;
3. de leden worden benoemd uit de bij de Voedselbank werkzame vrijwilligers, zij het dat daarvan bestuursleden en algemeen coördinator uitgezonderd zijn;
4. om te bereiken dat een ervaren commissielid een nieuw aantredend commissielid van zijn kennis en ervaring kan laten profiteren, treden de 2 commissieleden niet tegelijk af.

Op 31 december 2018 bestond de commissie uit de volgende leden:

dhr. L. Schroevers, benoemd voor een periode van 3 kalenderjaren: 2016 t/m 2018;

dhr. H.J. Ringelberg, benoemd voor een periode van 2 kalenderjaren: 2017 t/m 2019.

VI.Ontwikkelingen in klantenbestand

Hieronder volgen enkele cijfermatige overzichten over de ontwikkelingen in het klantenbestand in het verslagjaar. (NB. Waar hierna wordt gesproken over “klant” of “huishouden” wordt daaronder het volgende verstaan: een alleenstaande, een alleenstaande met kinderen, samenwonenden zonder kinderen en samenwonenden met kinderen.)

Van het aantal huishoudens dat in het verslagjaar – en in 2010 t/m 2018 - als nieuwe klant werd **ingeschreven** dan wel als klant werd **uitgeschreven** is het volgende overzicht te geven:

	Inschrijvingen	uitschrijvingen	toe- of afname	Aantal clinten per 31-12
2011	172	232	-60	96
2012	204	114	90	186
2013	318	247	71	257
2014	279	210	69	326
2015	98	112	-14	312
2016	184	270	-86	226
2017	97	81	16	242
2018	95	114	-19	223

Het volgende overzicht geeft inzicht in de ontwikkeling per gemeente van het **aantal huishoudens** dat in 2018 een voedselpakket ontving, waarbij – ter vergelijking – ook gegevens zijn opgenomen over het aantal huishoudens op 31 december van de jaren 2010 t/m 2018:

Datum	Huish.Middelburg	Huish.Veere	Huish.Vlissingen	Totaal
31-12-2010	77	5	74	156
31-12-2011	38	8	50	96
31-12-2012	82 (174)*	14 (32)*	90 (156)*	186 (362)*
31-12-2013	122 (255)*	21 (47)*	114 (249)*	257 (551)*
31-12-2014	152 (368)*	20 (47)*	154 (314)*	326 (729)*
31-12-2015	139 (377)*	17 (49)*	156 (343)*	312 (769)*
31-12-2016	93 (296)*	17 (43)*	116 (271)*	226 (610)*
31-12-2017	93 (265)*	11 (27)*	138 (331)	242 (623)*
31-12-2018				

*Tussen () aantal personen waarvoor pakketten bestemd waren.

Van het **soort huishouden** dat in het verslagjaar een pakket ontving kan het volgende overzicht naar de toestand per 31 december 2018 worden gegeven:

Huishoudens per
gemeente per 31-12

	Middelburg		Veere		Vlissingen		Totaal	
	Huish	Pers	Huish	Pers	Huish	Pers	Huish	Pers
2011	38		8		50		96	
2012	82	174	14	32	90	156	186	362
2013	122	255	21	47	114	249	257	551
2014	152	368	20	47	154	314	326	729
2015	139	377	17	49	156	343	312	769
2016	93	296	17	43	116	271	226	610
2017	93	265	11	27	138	331	242	623
2018	93	303	10	28	120	295	223	626

Zoals hierboven is aangegeven bedroeg het aantal huishoudens 223, met in totaal 626 personen, dat op 31 december 2018 gebruik maakte van de hulp van de Voedselbank Walcheren. Gespecificeerd naar **leeftijdscategorieën** geeft dat het volgende beeld:

leeftijdscategorie per 31-12	2014	2015	2016	2017
0 jaar	13	0	8	4
1-3 jaar	53	51	42	46
4-11 jaar	133	154	146	143
12-17 jaar	96	110	89	80
18-30 jaar	88	112	70	89
31-40 jaar	124	110	92	93
41-50 jaar	112	112	84	83
51-64 jaar	95	100	68	70
65 jaar en ouder	15	20	11	15
	729	769	610	623

m.i.v. 01-01-2018 zijn de aangeleverde cijfers gewijzigd. In plaats van de leeftijden van alle klanten in het vervolg alleen de leeftijden van de aanvragers en hun inwonende kinderen.

Inwonende kinderen	2014	2015	2016	2017	2018
jonger dan 18 jaar					279
18 jaar en ouder					58
					337

Leeftijd van de aanvragers	2014	2015	2016	2017	2018
Jonger dan 30 jaar					27
30-49					116
50-60					53
ouder dan 60					27
					223

De periode dat een huishouden gebruik maakt van onze voedselvoorziening varieert. Gemeten naar de toestand op 31 december 2018 (242 huishoudens) was de inschrijvingsperiode:

inschrijvingsperiode	2014	2015	2016	2017	2018
0-3 maanden	84	161	49	49	28
4-6 maanden	34	65	29	20	29
7-12 maanden	71	68	55	50	59
13-24 maanden	93	18	36	53	40
25-36 maanden	35	0	25	35	54
37 maanden en langer	9	0	32	35	13
	326	312	226	242	223

In het jaarverslag 2017 spraken we nog over een lichte stijging, 2018 laat inmiddels zien dat er weer een lichte daling van toepassing is. De verwachting is dat in 2019 het beroep op de Voedselbank waarschijnlijk niet veel minder zal zijn dan in 2018.

Of de lichte stijging verder door zal zetten voor 2019 ligt niet in de verwachting, mede gezien het feit dat per 1 januari 2019 de grens (leefgeldnorm) die gehanteerd wordt voor het verkrijgen van een voedselpakket wordt verruimd. Zie voor verder informatie over deze verruiming hoofdstuk VII.

VII. Leefgeldnormen voor toekenning voedselpakket

Als lid van de VBN zijn we gehouden bij de beoordeling van aanvragen voor een voedselpakket de richtlijnen te volgen die de algemene ledenvergadering (ALV) van de VBN heeft vastgesteld.

In 2018 zijn de normbedragen verruimd en ook in 2019 worden de normbedragen verruimd. Onderstaand het overzicht voor 2019:

<u>Bent u alleenstaand?</u>	<u>Normbedrag (in €)</u>	<u>Woont u samen of bent u getrouwd?</u>	<u>Normbedrag (in €)</u>
Voor uzelf	225	Voor met z'n tweeën	315
Met 1 kind	315	Met 1 kind	405
Met 2 kinderen	405	Met 2 kinderen	495
Met 3 kinderen	495	Met 3 kinderen	585
Met 4 kinderen	585	Met 4 kinderen	675
Met 5 kinderen	675	Met 5 kinderen	765
Met 6 kinderen	765	Met 6 kinderen	855
Met 7 kinderen	855	Met 7 kinderen	945
Met 8 kinderen	945	Met 8 kinderen	1035

We hopen dat door deze verruiming van het leefgeldcriterium meer mensen een beroep zullen gaan doen op de Voedselbank. De optimale situatie zou zijn dat alle huishoudens in de regio Walcheren die aan dit criterium voldoen ook daadwerkelijk van die mogelijkheid gebruik maken. Maar wij vermoeden dat, net als in andere regio's, er nog velen zijn die de mogelijkheden van de Voedselbank onbenut laten. Uit diverse landelijke onderzoeken blijkt dat er 4 voornamelijk oorzaken zijn om niet naar de Voedselbank te gaan:

- imago voedselbank
- schaamte
- analfabetisme
- opvang door de eigen achterban.

Dit is voor de ALV o.a. reden geweest om te besluiten een mediale aanpak te ontwikkelen waarbij het imago van de voedselbanken wordt versterkt. Verder wordt op landelijk niveau onderzocht welke mogelijkheden er zijn om geschikt voorlichtingsmateriaal te ontwikkelen dat desgewenst door de voedselbanken op lokaal niveau kan worden gebruikt. Daarbij kan worden gedacht aan voorlichtingsmateriaal dat bijvoorbeeld benut kan worden door personen en instanties die “achter de voordeur” komen: huisartsen, wijkverpleegkundigen, thuiszorg, jeugdzorg e.d. Zodra dit materiaal beschikbaar komt zullen wij nagaan wat daarvan in onze situatie bruikbaar is.

VIII. Erkende hulpverlenende instanties

Wie in aanmerking wil komen voor een voedselpakket moet dit aanvragen via een door ons erkende hulpverlenende instantie. De hulpverlenende instantie, die bekend is met de geldende toetsingscriteria en leefgeldnormen, vult in overleg met de aanvrager het voorgeschreven aanvraagformulier in. Daarna zendt zij de aanvraag met haar advies digitaal door aan de Voedselbank. Na marginale toetsing van het advies beslist vervolgens het door ons bestuur gemachtigde bestuurslid of een voedselpakket wordt toegekend en zo ja voor welke periode die toekenning geldt.

Wij hebben er in het verleden bewust voor gekozen het aan de beslissing voorafgaande traject bij een erkende hulpverlenende instantie onder te brengen. De reden is dat wij het van groot belang vinden dat vanuit het professionele hulpverleningscircuit ondersteuning van de aanvrager kan plaatsvinden. Achter veel financiële problematiek gaat immers andere problematiek schuil en daarom is voorafgaand contact met een externe professionele organisatie aan te bevelen. De landelijke vereniging is hier eveneens voorstander van. In het door de algemene ledenvergadering van VBN vastgestelde “Voedselbank Reglement” staat namelijk, dat intake van klanten bij voorkeur door een externe professionele organisatie moet worden uitgevoerd.

Op 31 december 2018 stonden de volgende organisaties op onze lijst van erkende hulpverlenende instanties:

- Maatschappelijk Werk Walcheren
- Intergemeentelijke uitvoeringsorganisatie Orionis (sociale dienst en kredietbank)
- Emergis (geestelijke gezondheidszorg)
Leger des Heils
- Reclassering
- Vluchtelingenwerk
- Sta Op Zorg Zeeland (chr. verslavingszorg en psychosociale hulpverlening; concernonderdeel De Hoop ggz in Dordrecht)
- Schuldhulpmaatje Middelburg

Naast deze hulpverlenende instanties werken we ook samen met andere instanties zoals:

- Stichting Jarige Jo
- Kindervakantiewerk

Tevens hebben we 2 x per jaar overleg met diverse hulpinstanties zoals Stichting City Seeds, Kledingbank Walcheren, Humanitas, Juridisch Loket. Bij deze overleggen worden ook de Gemeente Vlissingen, Middelburg en Veere uitgenodigd.

IX. Inzameling voedingsmiddelen

Ook in 2018 zijn we er in geslaagd voldoende voedsel in te zamelen om elke klant wekelijks een goed en gezond voedselpakket te kunnen aanbieden. Daarvoor zijn wij zeer veel dank verschuldigd aan alle partijen die dat mogelijk hebben gemaakt: aan de bedrijven in de regio Walcheren die voedsel beschikbaar stelden, aan de clubs, scholen, kerken, verenigingen, particulieren enz. die voedselinzamelingen organiseerden en aan de eigen vrijwilligers.

En natuurlijk mogen hier niet onvermeld blijven de voedingsmiddelen die via de landelijke voedselvererving werden ingezameld en zorgden voor een vrij stabiele aanvoer bij de verschillende regionale distributiecentra (RDC) in den lande; want de goederen die onze vrijwilligers voor de 4 Zeeuwse voedselbanken elke week ophalen bij het RDC Brabant-Zeeland in Tilburg zijn in het algemeen van behoorlijke invloed op de omvang en samenstelling van het wekelijkse voedselpakket. Het volgende indicatieve overzicht laat zien hoe de verhouding tussen lokale leveringen/inzamelingen en levering vanuit het RDC Tilburg zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld:

<u>Omschrijving</u>	<u>Jaar 2018</u>	<u>Jaar 2017</u>	<u>Jaar 2016</u>	<u>Jaar 2015</u>
lokale levering/inzameling	142.345 kg	79.595 kg	62.500 kg	100.500 kg
RDC Tilburg	95.267 kg	128.999 kg	91.500 kg	59.500 kg
Totalen	(*) 237.612 kg	(*) 208.594 kg	(*) 154.000 kg	(*) 160.000 kg

(*) Deze cijfers betreffen bruto-hoeveelheden. Bij het bepalen van de netto-hoeveelheden voedingsmiddelen moet voor emballage rekening worden gehouden met een aftrek van 6 à 7 procent.

Vermeldenswaard is nog dat bij het in 2016 gehouden landelijke onderzoek naar de gewenste toekomstige logistieke structuur o.a. is nagegaan de hoeveelheid consumenteneenheden (CE) die gemiddeld per week in een voedselpakket zit bij de lokale voedselbanken. (Onder een CE wordt in dit verband verstaan een product dat bij de kassa van een supermarkt wordt gescand.)

Uit dit onderzoek onder 162 banken komt naar voren dat het gemiddeld aantal CE's per voedselbank grote verschillen vertoont:

<u>Aantal CE's:</u>	<u>Aantal banken</u>
minder dan 10	2
10 - 15	20
15 – 20	43
20 – 25	50
25 – 30	31
meer dan 30	12
onbekend	4

Totaal	162

De Voedselbank Walcheren valt onder de categorie “meer dan 30”, namelijk gemiddeld 32 CE's per huishouden. Uitgesplitst naar soort huishouden levert dat het volgende beeld op:

- 25 CE's gemiddeld voor huishouden van 1 persoon
- 31 CE's gemiddeld voor huishouden van 2 – 3 personen
- 42 CE's gemiddeld voor huishouden van 4 of meer personen.

We moeten vooropstellen dat aan deze cijfers geen keiharde conclusies kunnen worden verbonden omdat het hier gaat om schattingen/gemiddelden en de situatie van week tot week anders kan zijn. Maar de cijfers maken in elk geval wel duidelijk dat qua voedselaanbod onze Voedselbank tot de rijkere voedselbanken gerekend kan tegelijkertijd moet erkend worden dat er actieve banken zijn die desondanks aanmerkelijk minder CE's in het voedselpakket hebben. Een belangrijke reden worden.

Wat de precieze oorzaken daarvan zijn? Ongetwijfeld zal deze gunstige positie voor een deel te maken hebben met de mate waarin een bank actief is op het gebied van voedselverwerving; bijvoorbeeld door een zeer actieve benadering van bedrijven, door stimulering/ondersteuning van inzamelingsacties van derden, door het zelf houden van z.g. winkelacties of door uitruil van voedingsmiddelen met andere voedselbanken. Maar daarvoor kan zijn dat de betrokken Voedselbank ligt in een in vele opzichten arme regio en daardoor bijvoorbeeld niet of nauwelijks beschikt over bij de voedselproductie of voedselverwerking betrokken bedrijven.

Inmiddels heeft de ALV van de landelijke vereniging van voedselbanken in het verslagjaar besloten aan deze ongelijkheid in omvang en samenstelling van het voedselpakket iets te gaan doen. Zo heeft de ALV besloten het extra voedsel dat landelijk beschikbaar komt daar waar nodig en mogelijk in te zetten om de volgende doelstelling dichterbij te brengen gemiddeld 25 gezonde producten per weekwachtlijsten wegwerken en extra aandacht voor voedselbanken die structureel te weinig voedsel hebben. Als 1^e fase van dit traject zal ingaande januari 2018 worden begonnen met voedselbanken die structureel minder dan 15 gezonde producten per klant per week kunnen aanbieden. Uit in december ontvangen informatie blijkt dat zich voor deze 1^e fase 17 voedselbanken hebben aangemeld bij de landelijke vereniging.

X. Voedselveiligheid

De aandacht voor voedselveiligheid is aanzienlijk toegenomen sinds de landelijke vereniging van voedselbanken VBN in 2013 startte met het project “Waarborging Voedselveiligheid”. De start van dit project was overigens geen vrijwillige zaak, want de Nederlandse Voedsel- en Waren Autoriteit (NVWA) had de VBN – na een steekproef

- laten weten dat de voedselbanken het particuliere initiatief waren ontgroeid. En dat betekende dat professionele normen ook voor de voedselbanken standaard moesten gaan worden bij de inzameling, opslag en uitgifte van voedsel. Dit project heeft ervoor gezorgd dat inmiddels 156 van de 167 bij de VBN aangesloten lokale voedselbanken in het bezit zijn van het certificaat voedselveilig (groen). Het bezit van dit certificaat is niet alleen van belang voor onze klanten, maar evenzeer voor voedselproducenten en supermarktketens die vanuit de voedselbankorganisatie benaderd worden voor levering van producten.

Wij zijn er nog altijd trots op dat onze Voedselbank bij de 1^e groep van 10 voedselbanken behoorde die in april 2013 werd geselecteerd om deel te nemen aan het door de VBN opgezette project “Waarborging Voedselveiligheid”. Nog trotser zijn we dat, dankzij de enorme inzet van de vele bij voedselveiligheid betrokken vrijwilligers, aan onze Voedselbank al in december 2013 het certificaat groen kon worden uitgereikt. Maar het behoud van die status is geen vanzelfsprekende zaak. Ook in het verslagjaar moesten daarvoor weer permanent de nodige inspanningen door velen worden geleverd. En desondanks kan het gebeuren dat er wel eens iets even aan de aandacht ontsnapt. Dat bleek in oktober tijdens een niet vooraf aangekondigde inspectie van een daartoe door de NVWA gecertificeerd bedrijf. Als gevolg daarvan moesten een aantal verbeterpunten op het terrein van o.a. temperatuurbeheersing en opslag producten worden uitgevoerd. Tijdens een in december uitgevoerde herinspectie bleek dat de tekortkomingen naar tevredenheid waren opgelost en dat als gevolg daarvan de groenstatus kon worden behouden.

XI. Huisvesting

Het pand aan de Kleverskerkseweg 55-57, dat de Voedselbank Walcheren huurt, is eigendom van de Gemeente Middelburg. Het bedrijventerrein waarop ons pand gelokaliseerd is, is jaren gelden door de Gemeente Middelburg aangekocht in het kader van haar plannen tot revitalisering van dit gebied. Dat houdt in, dat de Voedselbank Walcheren op termijn zal moeten verhuizen. Voedselbank Walcheren is proactief in het zoeken naar passende, nieuwe huisvesting. Uiteraard hebben wij met het oog op de dienstverlening aan onze cliënten en op de financiële beperkingen, enkele uitgangspunten die van essentieel belang zijn bij de zoektocht naar nieuwe huisvesting:

- De nieuwe huisvesting mag niet leiden tot vermeerdering van de jaarlijkse lasten. Het streven is om de huisvestingslasten juist (drastisch) omlaag te brengen;
- de nieuwe locatie moet minimaal 10 jaar beschikbaar zijn, met het oog op eventuele investeringen die de Voedselbank Walcheren kan realiseren;

- het terrein aan de Kleverskerkseweg is goed bereikbaar voor onze cliënten. Een ander pand, op of in de nabijheid van de huidige locatie, is gewenst.

In afwachting van een oplossing voor de huisvestingsproblematiek, houden wij vast aan ons eerdere besluit om het in 2012 – ter vrije besteding - ontvangen legaat van € 150.000 te blijven reserveren voor de verhuizing naar en inrichting van een nieuwe locatie.

XII.Landelijke vereniging van voedselbanken VBN

De omvorming in 2013 van de Stichting Voedselbanken Nederland tot de Vereniging van Nederlandse Voedselbanken (VBN), met de algemene ledenvergadering (ALV) als hoogste orgaan, hebben wij tot nu toe als zeer positief ervaren. Met de omvorming is bereikt dat alle voedselbanken meer rechtstreeks betrokken zijn bij de hele voedselbankorganisatie en dat meer eenheid in visie en beleid is ontstaan. Bovendien is de ondersteuning vanuit de VBN aan de lokale banken daardoor aanzienlijk toegenomen. Van de onderwerpen die in 2018 in de ALV-vergaderingen aan de orde kwamen zijn o.a. de volgende van groot belang:

- het onderzoek naar de toekomstige logistieke structuur
- het “Reglement bestemmingsreserve ondersteuning voedselbanken/distributiecentra”

Onderzoek naar logistieke structuur

In ons jaarverslag 2015 hebben wij melding gemaakt van het besluit van het bestuur van VBN en de voorzitters van de 8 over het land verspreide Regionale Distributiecentra (RDC) om een door externe specialisten uit te voeren onderzoek te starten naar de gezamenlijke logistieke structuur. Belangrijke redenen om dit onderzoek te starten waren niet alleen huidige knelpunten maar ook de ambitie om in de toekomst meer voedsel te verwerven. Tot die knelpunten en toekomstige ontwikkelingen behoren o.a. de volgende:

- diverse RDC's hebben in toenemende mate forse problemen om hun exploitatie te financieren
- de voedselbanken in verreweg de meeste regio's betalen een bijdrage aan hun RDC maar de onderlinge verschillen zijn groot
- voedselbanken vinden dat zij geen verantwoordelijkheid voor hun RDC zouden moeten dragen: het belast de onderlinge relatie en er is te weinig deskundigheid beschikbaar.
- toenemend aantal producten en leveranciers
- toenemende volumeschommelingen aan de aanbodzijde
- de behoefte bij de voedselbanken om meer gezonde producten, hetzij verse hetzij diepgevroren, te werven.

Hoewel het extern onderzoek inmiddels is afgerond heeft dit in de ALV helaas nog niet tot besluitvorming over de toekomstige logistieke structuur geleid. Nader onderzoek bleek namelijk noodzakelijk te zijn en de verwachting is nu dat definitieve besluitvorming pas in de eerste helft van 2018 zal kunnen plaatsvinden. Dan zal ook

duidelijk worden welke gevolgen dit zal hebben voor de bestaande samenwerking in de regio Brabant-Zeeland.

Reglement bestemmingsreserve ondersteuning voedselbanken/distributiecentra

Dit reglement geeft de voorwaarden aan waaraan voldaan moet worden om in aanmerking te komen voor een uitkering uit deze bestemmingsreserve. Daarbij moet het gaan om noodzakelijke investeringen in duurzame productiemiddelen (aankopen van onroerende goederen uitgezonderd) of om dekking van een gerealiseerd dekkingstekort op de exploitatierekening van het afgelopen jaar.

XIII.Samenwerking in regio Brabant-Zeeland

Voor de wekelijkse samenstelling van een voedselpakket dat qua inhoud en omvang verantwoord is te noemen is en blijft het aandeel daarin vanuit het regionaal distributiecentrum (RDC) in Tilburg onmisbaar. Wij verwijzen hiervoor naar de cijfers die vermeld zijn in hoofdstuk IX (inzameling voedingsmiddelen).

Met het oog op deze regionale samenwerking én de samenwerking tussen de regio en de landelijke vereniging van voedselbanken VBN is in 2008 voor de regio Brabant-Zeeland de “Stichting Voedselbanken Nederland, Regio Brabant-Zeeland” opgericht.

Elk van de 7 clusters waarin de 29 lokale voedselbanken in de regio zijn opgedeeld is in het 7-koppig stichtingsbestuur vertegenwoordigd. Het stichtingsbestuur beschikt niet zelf over een RDC maar heeft de opslag en distributie van het binnengekomen voedsel bij overeenkomst ondergebracht bij de lokale Voedselbank Tilburg. Maar formeel en financieel blijft het RDC de verantwoordelijkheid van de regionale stichting. Dat betekent o.a. dat de jaarlijkse uitgaven moeten worden gedekt door een donatie van de voedselbanken in de regio voor zover andere inkomsten (jaarlijkse bijdrage VBN en giften) niet voldoende dekking geven. Op basis van het aantal huishoudens bedroeg onze donatie:

in 2017 € 3.164 en in 2018 € 3.025.

Voor de toekomstige organisatie en financiering van de regio zijn van groot belang de uitkomsten van het in hoofdstuk XII genoemde onderzoek naar de meest wenselijke logistieke structuur, inclusief de financiering daarvan.

XIV.Samenwerking Zeeuwse voedselbanken

De al jaren bestaande samenwerking tussen de 4 Zeeuwse voedselbanken De Bevelanden, Schouwen-Duiveland, Walcheren en Zeeuws-Vlaanderen bij het exploiteren van een truck met oplegger (koelwagen) verloopt nog steeds naar tevredenheid. Met deze truck, die bij ons in beheer is, is in het verslagjaar weer wekelijks van Middelburg naar het RDC in Tilburg gereden om goederen voor de voedselbanken op te halen. Daarnaast is de truck benut om het voor Schouwen- Duiveland en Zeeuws-Vlaanderen bestemde deel van de opgehaalde goederen wekelijks te transporteren naar respectievelijk

Zierikzee en Terneuzen. De Bevelandse Voedselbank kwam het voor haar bestemde deel weer zelf in Middelburg ophalen.

Elk van de 4 voedselbanken draagt $\frac{1}{4}$ deel van de jaarlijkse kosten. Maar die verdeelsleutel geldt uiteraard niet voor de wekelijkse ritten Middelburg-Terneuzen en Middelburg-Zierikzee; die ritten komen geheel voor rekening van de Voedselbank waarvoor ze zijn gemaakt. Vooruitlopend op de jaarlijkse afrekening heeft elke Voedselbank van ons een maandelijkse voorschotnota ontvangen. Die nota is gebaseerd op het aantal km's dat elke week wordt gereden op het gemeenschappelijk traject Middelburg-Tilburg v.v. (260 km of per Voedselbank 65 km) en op de trajecten Middelburg-Terneuzen v.v. (60 km) en Middelburg-Zierikzee v.v. (88 km).

De exploitatiekosten van de truck met oplegger bedroegen in 2018 (exclusief de ten laste van Zeeuws-Vlaanderen komende tolgelden voor de Westerscheldetunnel) in totaal € 13.865,86. Het aandeel van elke Voedselbank in deze kosten bedroegen:

Voedselbank	<u>Bijdrage 2018</u>	<u>Bijdrage 2017</u>	<u>Bijdrage 2016</u>	<u>Bijdrage 2015</u>
aandeel VB De Bevelanden	€ 1.997,18	€ 2.436,07	€ 1.993,08	€ 2.382,73
aandeel VB Schouwen- Duiveland	€ 4.590,70	€ 5.204,37	€ 4.142,27	€ 5.160,98
aandeel VB Walcheren	€ 1.997,18	€ 2,436,07	€ 1.993,08	€ 2.382,73
aandeel VB Zeeuws-Vlaanderen	€ 5.280,80	€ 5.583,74	€ 4.011,42	€ 4.201,28
Totaal aan bijdragen	€ 13.685,56	€ 15.660,25	€ 12.139,85	€ 14.127,72

FINANCIËLE BESCHOUWINGEN BIJ JAARREKENING

(De jaarrekening 2018 is separaat van het jaarverslag uitgebracht.)

XV.Resultaat jaarrekening

De jaarrekening laat over 2018 een tekort zien van € 5.650; ter vergelijking: in 2017 bedroeg het tekort € 2.579. De voornaamste oorzaak van de toename van het tekort is de verdere afname van de giften met ruim € 10.000 (zie hierna het overzicht in hoofdstuk XVII). Het tekort van 2018 is ten laste van het eigen vermogen gebracht en bedraagt op 31 december 2018 € 12.281. Dit vermogen is in onze ogen van bescheiden omvang; niet vergeten moet worden bovendien dat er de komende jaren voldoende middelen moeten worden aangehouden in verband met het doen van herinvesteringen in vaste activa en dan met name de verhuizing van de Voedselbank.

Het zal duidelijk zijn dat de sinds 2015 ontstane exploitatietekorten onaanvaardbaar zijn en een bedreiging vormen voor het (voort)bestaan van de Voedselbank. In het verleden gedane inspanningen om de uitgaven in te perken en meer inkomsten te verwerven zijn feitelijk uitgeput. De beperking van de huisvestingskosten, huur en energiekosten, zijn nog de enige mogelijkheid om een keer in de tekorten tot stand te brengen. Echter dit kan alleen door een verhuizing van de Voedselbank. Hierover is al veel overleg geweest met de gemeente Middelburg. De subsidies van de gemeenten Middelburg en Veere (zie hoofdstuk XVI) zijn inmiddels verhoogd waardoor de tekorten niet verder explosief zijn toegenomen.

XVI. Gemeentelijke subsidies

De subsidies waarmee de Walcherse gemeenten de Voedselbank al wat jaren ondersteunen vormen een onmisbaar en stabiel element voor de dekking van een deel van de jaarlijkse exploitatielasten. Het in hoofdstuk XVII opgenomen overzicht laat zien dat van de totale inkomsten (€ 50.119) die we in 2018 uit de publieke en private sector voor dit doel ontvingen namelijk € 24.186 afkomstig was van de gemeenten: van Middelburg € 13.007, van Veere € 3.012 en van Vlissingen € 8.167.

In 2018 zijn de inkomsten afgenomen waardoor het tekort aanmerkelijk hoger is dan in 2017.

Het is verheugend dat de gemeente Middelburg en Veere vanaf 2017 het subsidie hebben verhoogd voor periode van 3 jaar. Na deze 3 jaar willen deze gemeenten de extra subsidie heroverwegen en in die heroverweging dan ook onze bestemmingsreserve huisvesting ad € 150.000 betrekken. Jaarlijks wordt aan de hand van de jaarstukken vastgesteld of het extra subsidie daadwerkelijk nodig was. Mocht blijken dat het tekort minder bedraagt dan € 10.000 dan zal tot herberekening van het extra subsidie worden overgegaan.

B. en W. van Veere hebben een extra subsidie op jaarbasis toegekend van € 1.000 m.i.v. 2017.

De gemeente Vlissingen heeft niet tot verhoging van het subsidie besloten. Sterker nog over 2017 heeft de gemeente Vlissingen een bedrag teruggevorderd voor een deel van het subsidiebedrag gelet op het vermogen van de Voedselbank. Over deze terugvordering is overleg gepleegd met de gemeente Vlissingen. Wij zijn nog in afwachting van een definitief besluit op deze terugvordering.

De terugvordering voelt ook aan als onvoldoende erkenning en waardering door B. en W. van Vlissingen van de rol van de Voedselbank in het kader van het gemeentelijk armoedebeleid.

XVII.Financiële steun private sector

Een nadere specificatie van deze steun en van de steun die in de jaren 2016 t/m 2018 werd ontvangen treft u in het volgende overzicht aan:

Opbrengst subsidies/giften in:	2018		2017		2016	
	€	%	€	%	€	%
Totale opbrengst subsidies/giften	<u>50.119</u>	<u>100</u>	<u>60.231</u>	<u>100</u>	<u>48.530</u>	<u>100</u>
Specificatie:						
• gemeentelijke subsidies	24.186	48,1	23.912	39,7	18.465	38,3
• giften uit private sector	<u>25.933</u>	<u>51,9</u>	<u>36.319</u>	<u>60,3</u>	<u>31.065</u>	<u>61,7</u>
<u>Specificatie giften privatesector:</u>						
• kerken en daarmee verbonden groepen	14.476	28,8	10.024	16,6	9.650	20,0
• overige waaronder particulieren	<u>11.457</u>	<u>22,3</u>	<u>26.285</u>	<u>43,7</u>	<u>21.415</u>	<u>41,7</u>
Totalen	25.933	51,9	36.319	60,3	31.065	61,7

In tegenstelling tot de publieke sector vormt de omvang van de jaarlijkse financiële steun uit de private sector altijd een zeer onzeker element. In 3 jaar tijd is de steun verminderd met liefst € 5.000.

Wij willen in het komende jaar extra activiteiten gaan ontwikkelen die gericht zijn op een structurele toename van de geldstroom uit de private sector. Verder verwijzen naar onze opmerkingen op dit vlak in hoofdstuk IV (communicatiebeleid).

XVIII.Meerjarenbegroting 2020 t/m 2024

Met name de onzekerheid over de jaarlijkse financiële steun uit de private sector maakt het extra lastig een (meerjaren)begroting op te stellen. In de inmiddels vastgestelde meerjarenbegroting 2020 t/m 2024 hebben wij desondanks opnieuw gepoogd een zo realistisch mogelijk beeld te schetsen inkomsten en uitgaven in die jaren. Zo is aan de inkomstenkant rekening gehouden met de toezegging van de gemeenten Middelburg en Veere voor een extra subsidie in de komende jaren van afgerond in totaal € 5.500 per jaar. Daarnaast zijn wij bij de raming van de giften uit de private sector bewust uitgegaan van de lagere opbrengst over 2018. Dat betekent wel dat we als bestuur extra inspanningen zullen moeten leveren om aan hogere opbrengsten te komen. Zoals al in de hoofdstukken IV en XVII is aangegeven is inmiddels een begin

gemaakt met het ontwikkelen van activiteiten die bijdragen aan een betere communicatie met de private sector en daarmee aan het streven naar meer inkomsten uit die sector.

Ondanks deze hogere inkomstenramingen verwachten wij op dit moment niet dat de exploitatietekorten daardoor volledig zullen verdwenen. De meerjarenbegroting 2018 t/m 2022 houdt daarom nog rekening met de volgende tekorten:

in 2019: € 15.200

in 2020: € 14.600

in 2021: € 14.200

in 2022: € 13.700

in 2023: € 14.000

Het zal duidelijk zijn dat, als de gemeente Vlissingen hetzelfde bedrag aan jaarlijkse subsidie als de gemeente Middelburg met afgerond € 4.500 verhoogd, deze geraamde tekorten gedeeltelijk gedekt zouden zijn, maar niet voldoende.

Nieuwe huisvesting zal leiden tot lagere kosten met name op het gebied van energiekosten. Deze zijn nu ca. € 20.000 op jaarbasis. Genoemde feiten zou enige soelaas bieden om de begrote tekorten aanzienlijk te verminderen.

BESTUUR STICHTING VOEDSELBANK WALCHEREN